

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова Приймальної комісії
НУ «Запорізька політехніка»

проф. Віктор ГРЕШТА

ПРОГРАМА

вступного іспиту зі спеціальності ІЗ ТУРИЗМ ТА РЕКРЕАЦІЯ

для вступників освітньо-наукового ступеня доктор філософії (PhD)

Програму вступного випробування до аспірантури зі спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація» розроблено в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з даної спеціальності та призначено особам, які здобули вищу освіту за ступенем магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста).

Вступний іспит до аспірантури зі спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація» є комплексним випробуванням, що дозволяє перевірити володіння вступниками загальними та спеціальними компетенціями із зазначеної спеціальності.

Вступники до аспірантури при складанні вступного іспиту зі спеціальності мають продемонструвати знання категорійно-понятійного апарату, нових підходів до трактування окремих понять, категорій та термінів, розуміння їхньої сутності, а також знання фактів, термінології, структур, принципів, закономірностей, методів і засобів галузі обслуговування.

Оцінювання результатів проходження випробування здійснюється відповідно до критеріїв оцінювання.

ПРОВЕДЕННЯ ІСПИТУ

Вступний іспит зі спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація» для вступників освітньо-наукового ступеня доктор філософії (PhD) проводиться у вигляді тесту. Вступний іспит проводиться очно, в приміщеннях університету. У виняткових випадках, іспит може проводитися у дистанційному форматі, з використанням інформаційного сервісу Системи дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка» (для вступників, які зареєстровані та знаходяться на тимчасово-окупованій території – за зверненням вступника). При використанні дистанційного формату проведення іспиту, обов'язковою є процедура ідентифікації вступника та відеофіксації іспиту.

Використання вступником будь-яких додаткових матеріалів, довідників, електронних пристроїв та ресурсів, допомоги сторонніх осіб під час складання іспиту не допускається.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою, або ухвалюється рішення про негативну оцінку вступника «незадовільно».

Кожний варіант тестів містить 40 питань, вірна відповідь на кожне з яких оцінюється в 2,5 бали.

Тест може проводитись як з використанням паперових носіїв, так і з

використанням комп'ютера в Системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка». Якщо робота виконується на паперовому носії, питання, в яких зазначено більше однієї відповіді, оцінюються в 0 балів (окрім випадків, коли одна з відмічених відповідей на запитання акуратно закреслена вступником, а інша зазначена акуратно та чітко).

Усі попередні кроки та міркування, що приводять до відповіді на питання, можуть виконуватися вступником на чернетці, та не беруться до уваги при оцінюванні роботи.

ПЕРЕЛІК І ЗМІСТ ТЕМ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ІСПИТ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

При підготовці завдань вступного іспиту зі спеціальності комісія виділила такі основні розділи з переліком тем:

Розділ 1. Гостинність

Вплив індустрії гостинності на туризм. Визначення та сутність ринку послуг гостинності. Еволюція індустрії гостинності. Розвиток індустрії гостинності з часів Давнього Риму до сучасності. Приклад зарубіжного досвіду в індустрії гостинності. Сутність сучасної гостинності. Традиції гостинності. Етапи історичного розвитку готельної індустрії. Конкуренція в готельному бізнесі. Лідери сучасних готельних технологій. Характеристика основних типів підприємств готельного господарства. Системи класифікації в світовій практиці. Готелі тривалого обслуговування туристів. Основні види ресторанів при готелях. Склад підрозділів служби харчування та напоїв. Організаційна структура обслуговування масових заходів. Посадові інструкції обслуговуючого персоналу. Ефективність готельних барів. Обслуговування в номерах. Ресторани при готелях як засіб популяризації готельного закладу. Розвиток транспорту, як складової частини інфраструктури гостинності. Класифікація транспортних засобів. Основні перевізники туристів до місць відпочинку. Розвиток сучасних транспортних систем. Сучасні системи бронювання в індустрії гостинності. Автоматизація готельного та ресторанного господарства. Інформаційні технології в сучасному управлінні готельного та ресторанного бізнесу. Франчайзинг в індустрії гостинності. Світові готельні мережі в Україні. Переваги та недоліки готельних мереж. Історія виникнення азартних ігор. Гральний бізнес і готельне господарство. Готелі, які спеціалізуються на азартних іграх. Готелі-казино, особливості їх функціонування. Світовий досвід. Світовий досвід проведення конференцій у готелях. Організаційна структура проведення конференції. Типи заходів. Організація конференцій та зборів. Методика та порядок проведення презентацій, виставок. Роль готельного господарства в світовій індустрії гостинності. Основні етапи розвитку готельного господарства. Розвиток готельного господарства України. Тенденції розвитку світового готельного господарства. Готельна база світу по регіонах. Нормативно-правова

база діяльності закладів гостинності. Міжнародні документи, основні закони, підзаконні акти, державні стандарти у готельному господарстві. Основні організаційно-правові форми закладів розміщення. Поняття про колективні та індивідуальні заклади розміщення. Правила проживання та надання послуг у закладах розміщення. Ліцензування, стандартизація та сертифікація закладів розміщення. Типи підприємств готельного господарства. Класифікація готельних підприємств за рівнем комфорту, за місцем розташування. Класифікація готелів за наявністю в них засобів пересування (транспорту). Характеристика готелів для автотуристів. Фактори, що впливають на типізацію готельних господарств: місцезнаходження, основне призначення, строк перебування, режим експлуатації, рівень обслуговування, обслуговуючий контингент, місткість, мета подорожі. Інші види аналогічних закладів розміщення. Історія створення та розвитку готельних ланцюгів світу. Головні типи готельних ланцюгів. Основні типи управління готельних мереж. Економічні показники розвитку готельних мереж. Значення готельних мереж у розвитку світового туризму. Переваги та недоліки створення готельної мережі. Регіональна характеристика готельних мереж світу. Поняття про організаційну структуру. Типи організаційних структур у готелях. Лінійно-функціональна організаційна структура. Структура управління готелем. Класифікація департаментів готелю. Особливості роботи операційних департаментів готелю. Особливості роботи адміністративних департаментів готелю. Сучасний готель – складний архітектурний комплекс. Архітектурні рішення об'єктів підприємств готельного господарства: архітектура, стиль, ландшафтна архітектура, антропогенний ландшафт, інтер'єр. Архітектура сучасних готелів: зарубіжний та вітчизняний досвід. Особливості готельної архітектури. Внутрішній дизайн готелів. Основні складові формування інтер'єру підприємств готельного господарства. Загальний комфорт внутрішнього простору готелів. Колір в дизайні готельного господарства. Меблі в інтер'єрі готельного комплексу. Декоративно-оформлювальне мистецтво в організації простору інтер'єрів різних за своїм призначенням. Роль декоративної рослинності в інтер'єрах готелю. Функціональна організація приміщень підприємств готельного господарства. Характеристика різних типів номерів. Категорії номерів. Основні вимоги до номерів у готелях України (ДСТУ 4268:2003). Основні елементи наповнення номера готелю. Характеристика типів номерів. Організація приміщень нежитлової групи. Санітарно-технічне устаткування. Значення безпеки у готельному підприємстві, основні напрями забезпечення безпеки. Пожежна безпека, охорона праці і техніка безпеки. Технологія забезпечення безпеки готелю. Організаційна структура департаменту. Вимоги до працівників департаменту. Сучасні вимоги протипожежної безпеки. Правила захисту майна мешканців готелю. Організація інформаційної безпеки. Організація та види прибиральних робіт. Вимоги до персоналу, що здійснюють прибиральні роботи на підприємствах готельного господарства. Вимоги до рівня

комфорту і належного санітарно-гігієнічного стану номерного фонду: характеристика поточного щоденного прибирання; характеристика проміжного прибирання; характеристика прибирання номерів після виїзду гостей; характеристика генерального прибирання; характеристика робіт, щодо ведення білизняного господарства. Засоби що використовуються для миття і чищення номерного фонду готелю. Основні технології клінінгу, які використовуються на міжнародному та національному рівнях. Організація обслуговування в закладах ресторанного господарства при готелі. Організація служби харчування та напоїв у готельному господарстві: організаційна структура департаменту страв та напоїв; основні функції підрозділів. Основні групи приміщень харчування та їхній зв'язок. Особливості організації обслуговування в номерах готелю (Room Service). Особливості організації та форми обслуговування бенкетів та конференцій при готелях. Технологія робіт та цикл обслуговування в підрозділах департаменту. Технології управління персоналом у сфері гостинності. Добір персоналу готельного підприємства та створення атмосфери команди. Оцінка і стимулювання праці персоналу в готельному господарстві. Кадрове планування: чисельність та структура персоналу. Вимоги до обслуговуючого персоналу в готельному господарстві (кваліфікація, поведінка, медичні вимоги, уніформа). Зародження ресторанного господарства. Середньовічне обслуговування та його правила. Розвиток ресторанного господарства в Новий час (XVI ст. – початок XX ст.). Історія розвитку ресторанного господарства Франції. Розвиток ресторації - від корчми до ресторану. Організаційно-правові форми підприємств ресторанного господарства. Загальні поняття про засновницькі документи і реєстрацію підприємств. Особливості виробничо-торгівельної діяльності підприємств ресторанного господарства. Класифікація закладів ресторанного господарства. Підходи до класифікації закладів ресторанного господарства в різних країнах світу. Типи закладів ресторанного господарства. Ресторани, їх характеристика, види та класифікація. Кафе, його характеристика, різновиди та класифікація. Закусочна, шинок як тип закладу ресторанного господарства. Бари, їх різновиди та класифікація. Характеристика та класифікація їдалень, буфетів. Особливості організації кафетерію. Характеристика заготівельних підприємств ресторанного господарства, їх види та особливості діяльності. Характеристика технологічного процесу. Загальні вимоги до виробничих приміщень та організації робочих місць. Сучасні види та способи обробки харчових продуктів. Схема перероблювання овочів, м'яса й риби. Гарячий цех і схема приготування гарячих страв. Холодний цех і схема виготовлення холодних страві закусок. Кулінарний та кондитерський цехи й схема виготовлення виробів. Мийна кухонного посуду, роздавальна. Складські приміщення. Організація постачання. Сучасні види та способи обробки харчових продуктів. Сучасні види обладнання закладів ресторанного господарства. Безпечність харчових продуктів: сучасне законодавство, сумлінний виробник, відповідальний споживач. Загальні поняття

про меню та прейскурант. Компоновка меню. Планування меню. Послідовність страв в меню. Функції меню. Класифікація меню за ознаками. Меню сніданків. Види меню. Класифікація алкогольних та безалкогольних напоїв та правила їх споживання. Аперитиви та дигестиви. Правила їх подавання. Правила подавання вина у пляшках. Основи еногастрономії. Аналітичний консалтинг ресторанного бізнесу. Витрати ресторанів. Співвідношення виручки бару та кухні. Аналіз виручки за днями тижня, годинами, середнім чеком. ABC-аналіз меню закладу. «Menu engineering». Особливості формування народної слов'янської кухні. Особливості культури та традиції харчування у різних регіонах Європи. Особливості харчування народів Австралії та Нової Зеландії. Особливості харчування народів Азії. Особливості формування традицій харчування країн Америки та Африки. Меблі та устаткування залів. Характеристика та асортимент столового посуду. Столові набори і столова білизна. Використання екологічного посуду. Використання «екологічно чистих» засобів живлення електромережі. Охорона праці на підприємствах ресторанного господарства. Послуги з організації харчування в аеропортах та на борту літака. Послуги харчування пасажирів залізничного транспорту. Організація послуг харчування на автомобільному та водному транспорті. Послуги з організації харчування учасників з'їздів, конференцій, фестивалів, форумів та нарад. Послуги з організації харчування в готелях. Організація форм прискореного обслуговування. Робота з іноземними гостями.

Розділ 2. Туризм

Поняття туристична діяльність та технологія туристичної діяльності. Ланцюг створення туристичного продукту (за методикою М. Портера). Внутрішні й зовнішні фактори, що впливають на розвиток туризму. Методика PEST plus аналізу туристичної галузі країни. Державне регулювання туристичної галузі України. Державне агентство розвитку туризму ДАРТ. Структура та взаємозв'язки туристичного ринку. Учасники технологічних процесів у туристській діяльності. Класифікація та функції туроператорів і турагентів. Особливості діяльності туроператорів та турагентів. Договірні відносини організаторів туризму і туристів. Права та обов'язки туроператорів, турагентів та туристів. Особливості обслуговування в готелях та договірні відносини з підприємствами розміщення. Договірні відносини із транспортними компаніями. Концептуальні завдання регулювання туристичної діяльності на міжнародному рівні. Міжнародні організації, що координують туристичну діяльність. Інструменти регулювання міжнародної туристичної діяльності. Економічна сутність туристичного продукту. Туристичний продукт: сутність, поняття, основні характеристики. Складові туристичного пакету. Види і класифікація турів. Властивості туристичного продукту та вимоги до організації турів. Особливості формування туристичного продукту. Ціноутворення на туристичні

послуги. Просування та реалізація туристичного продукту до споживача. Загальні поняття туристичної індустрії. Транспорт та її роль у туристському бізнесі. Особливості та моделі організації готельної індустрії. Промисловість харчування туристів. Індустрія дозвілля та розваг. Туристична анімація. Характеристика термінів «підприємство», «підприємець», їх особливості, законодавча та нормативна баз. Мале підприємство - більш оптимальна форма організації туристичного підприємства. Підприємницька діяльність в малому бізнесі. Правові аспекти регулювання підприємництва в сфері туризму. Визначення видів діяльності, можливостей їх перспективи розвитку. Способи організації бізнесу. Характеристика основних етапів створення туристичного підприємства. Туроператорська та турагентська діяльність підприємств туризму. Ліцензування туристичної діяльності. Туристична діяльність і оподаткування. Загальні принципи і види податків. Спрощена система оподаткування, обліку і звітності, її особливості й актуальність застосування. Особливості податкового та бухгалтерського обліку туристичної діяльності. Звітність і відповідальність. Обґрунтування організаційної структури турфірми. Офіс турфірми. Формування штату турфірми. Припинення діяльності турфірми. Види планів турфірм. Основні підходи до розробки стратегії підприємства. Продуктова політика. Вибір цінової стратегії підприємства. Розробка маркетингової комунікаційної системи туристичної фірми. Планування рекламної кампанії. Оптимізація доходів, прибутку та витрат туристичного підприємства. Розрахунок економічних результатів діяльності турфірми. Оцінка ефективності функціонування туристичного підприємства. Суть бізнес-планування. Критерії оцінки ефективності бізнес-плану. Виробничий, організаційний і фінансовий план в структурі бізнес-плану.

Розділ 3. Рекреація

Сутність визначення «рекреаційна діяльність». Класифікація рекреаційної діяльності. Рекреаційна послуга як найбільша складова сфери послуг. Види рекреаційних послуг. Ринок рекреаційних послуг. Поняття інфраструктури рекреаційної території. Інфраструктурне забезпечення рекреаційних територій. Розвиток інфраструктури в рекреаційних регіонах. Заходи щодо удосконалення інфраструктурного забезпечення рекреації. Типологія територіальних рекреаційних систем. Поняття територіальної рекреаційної системи. Основні принципи та методи організації рекреаційної діяльності. Загальна характеристика культурно-пізнавальних рекреаційних ресурсів. Пам'ятники історії і культури як елементи культурно-пізнавальних рекреаційних послуг. Екскурсія як різновид культурно-пізнавальних рекреаційних послуг. Принципи та методи організації екскурсії. Загальна характеристика лікувально-профілактичних рекреаційних послуг. Організація надання лікувально-профілактичних послуг. Санаторно-курортні організації як інструмент надання

лікувально-профілактичних послуг. Роль та місце спортивно-оздоровчих послуг в системі рекреаційних послуг. Загальна характеристика спортивно-оздоровчих рекреаційних послуг. Організація надання спортивно-оздоровчих послуг. Туристська послуга як вид рекреаційно-оздоровчих послуг. Загальні положення та визначення СПА-технології. СПА-технології у відновлювальній медицині та курортології. Типи СПА-курортів. Напрямки СПА-програм в Україні. Інтеграція СПА-концепції в санаторно-курортне лікування в Україні. Спа-курорти Європи. Спа-курорти Карпатського регіону. Історія рекреації. Чинники рекреації. Визначення об'єкта, предмета рекреаційної географії. Методи вивчення рекреаційної географії. Методичне забезпечення дисципліни «Рекреаційна географія». Місце рекреаційної географії серед наук. Функції рекреації. Пасивна та активна рекреація. Цикли рекреації. Класифікація рекреації за суспільною функцією, кількістю та віком учасників, використанням транспортних засобів, кількістю витрачених коштів, за характером організації за правовим статутом, за тривалістю перебування. Значення карт. Області використання карт. Елементи карти. Властивості карти. Поняття карти. Класифікація карт. Туристичні карти. Атлас. Картоїди. Групи прийомів використання карт. Уявні карти. Рекреаційні ресурси та їх типи: природні (кліматичні, бальнеологічні) та історико-культурні. Методи оцінювання природних рекреаційних ресурсів. Класифікація історико-культурних рекреаційних ресурсів. Поняття рекреаційного району, його відмінність від економічного та адміністративного районів. Етапи районотворення. Рекреаційне районування. Фактори рекреаційного районування. Туристсько-рекреаційні регіони світу. Поїздки у великі міста. Відвідування невеликих міст, які пережили свій розквіт. Відвідування мініатюрних країн. Торгівельний туризм. Поїздки до теплого моря в літній період. Тематичні рекреаційні парки США та поза межами країни. Поїздки до унікальних природних об'єктів. Екскурсії в екзотичні місця з розкішною природою. Подорожі в екзотичні географічні регіони з екстремальними умовами. Відвідування унікальних об'єктів інших соціо-культурних систем. Винні або кулінарні тури. Сафарі в Африці. Відпочинок на курортах зі світовим ім'ям. Круїзи та туристські потяги. Туристські регіони за версією Всесвітньої туристської організації. Розвиток туризму та рекреації в кожному з регіонів. Проблеми сучасного туризму. Перспективи розвитку світового туризму та рекреації.

Розділ 4. Економіка туристичних підприємств

Місце підприємництва в суспільстві. Історія розвитку підприємництва. Сутність та роль підприємницької діяльності в суспільстві. Ознаки підприємництва. Бізнес і підприємництво: спільне і відмітне. Основні функції підприємництва. Підприємницьке середовище. Суб'єкти та об'єкти

підприємництва. Поняття ринку, попиту та пропозиції. Методи оцінювання попиту та пропозиції. Поняття конкуренції. Методи оцінювання та аналізування стану конкуренції та її впливу на підприємницьку діяльність. Умови розвитку підприємництва: стадія економічного зростання, технологічний уклад, система захисту прав власності, економічна активність, інформаційна доступність тощо. Сутність державного регулювання підприємництва. Правова база розвитку підприємництва. Прямі та непрямі методи регулювання. Обмеження в підприємницькій діяльності. Патентування і ліцензування підприємницької діяльності. Стандартизація і сертифікація. Державна підтримка підприємництва. Державні та міжнародні організації, що сприяють розвитку підприємництва. Сприяння державної служби зайнятості в організації підприємницької діяльності для безробітних. Туристична діяльність. Види господарської діяльності та їх класифікація. Загальна характеристика приватної, колективної і державної форми підприємництва. Поняття фізичної та юридичної особи. Індивідуальна (одноосібна) форма підприємницької діяльності. Колективна (партнерська) форма підприємницької діяльності. Форми партнерства у підприємстві (господарські товариства, спільне підприємство, кооперативи). Види господарських товариств. Класифікація видів підприємництва. Характеристика особливостей виробничої, комерційної (торговельної), фінансово-кредитної, страхової, посередницької, консалтингової, наукової, аграрної, інноваційної (венчурної), соціальної підприємницької діяльності. Залежне (франчайзинг) та незалежне підприємництво. Мале підприємництво. Переваги та недоліки малого підприємництва. Підприємницька діяльність в туризмі. Особливості туристичної діяльності. Класична та інноваційна моделі підприємницької діяльності. Коворкінг. Передача окремих функцій аутсорсинговій компанії. Традиційні способи: створення нового підприємства, купівля існуючого бізнесу. Нетрадиційні способи: прямий маркетинг, пересувна торгівля, франчайзинг, надомний бізнес, вихід зі складу великої компанії. Процеси створення та припинення підприємницької діяльності. Зміст і етапи реалізації підприємницької ідеї. Проведення маркетингового дослідження. Оцінювання ринкової потреби в результатах реалізації підприємницької ідеї. Формування профілю споживача та вибір цільового ринку. Поняття конкурентної переваги, її формування та методи оцінювання. Формування цілей та розробка дорожньої карти реалізації підприємницької ідеї. Поняття про бізнес-план реалізації підприємницької ідеї. Процес розроблення бізнес-плану та етапи його реалізації. Поняття про стратегічний та оперативний план розвитку підприємницької діяльності. Ключові підходи та критерії формування планів. Засновницькі документи та їх підготовка. Статутний фонд підприємства. Державна реєстрація суб'єкта підприємницької діяльності. Сутність і методи підприємницького управління. Функціональне управління в підприємстві. Визначення функцій, формування системи взаємозв'язків між ними, вибір організаційної структури

управління. Планування персоналу. Вимоги до персоналу. Підбір та розстановка персоналу. Форми і методи залучення трудових ресурсів. Види договорів про працевлаштування (трудові, цивільно-трудові). Управління мотивацією персоналу. Методи мотивації. Організація контролю. Управління організаційними ькомунікаціями. Джерела фінансових ресурсів підприємництва, їх порівняльна характеристика. Способи залучення інвестора. Лізинг. Кредитування та його види. Особливості надання мікрокредитів суб'єктам підприємництва. Значення кредитних спілок у фінансуванні підприємництва. Сутність податків та загальні основи оподаткування. Класифікація та види податків в Україні. Прямі та непрямі податки. Способи сплати податків у підприємстві. Загальна та спрощена системи оподаткування. Оподаткування прибутку підприємств. Єдиний податок. Фіксований податок. Збори і цільові відрахування, які сплачують підприємства. Місцеві податки і збори. Особливості оподаткування суб'єктів малого бізнесу. Документування підприємницької діяльності. Поняття про первинні документи підприємця. Звітність суб'єкта підприємництва. Основні поняття й сутність економіки туризму. Економіка туризму в системі прикладних наук про туристичне обслуговування. Економічні функції туризму. Кумулятивний вплив туризму на національну економіку. Платіжний баланс і туризм. Мультиплікативний процес у туризмі. Підприємство як господарська система. Нормативно-правові основи функціонування підприємств. Види підприємств, їх характеристика. Сутність туристичного ринку, складові його інфраструктури. Суб'єкти туристичного ринку. Сегментація ринку туристичних послуг. Сутність механізму функціонування туристичного ринку. Попит та пропозиція. Сутність туристичного продукту та його особливості. Туристичний пакет. Структура туристичного продукту. Сутність та види ресурсного потенціалу підприємств туризму. Суть, види та функції капіталу. Вартість підприємства туризму. Сутність матеріальних ресурсів підприємств туризму. Класифікація і склад основних фондів підприємств туризму. Оцінка та відтворення основних фондів підприємств туризму. Оборотний капітал. Шляхи підвищення ефективності використання оборотних коштів туристичних підприємств. Соціально-економічна сутність і особливості праці в туризмі. Поняття трудових ресурсів підприємств туризму, їх класифікація. Ефективність та продуктивність праці працівників у туризмі: поняття, показники оцінки і методи їх визначення. Фактори зростання продуктивності праці та підвищення ефективності використання трудових ресурсів у підприємствах туризму. Поняття, економічна сутність та джерела утворення доходів у підприємствах туризму. Фактори, що впливають на розмір доходів підприємств туризму. Аналіз доходів підприємств туризму. Методи і порядок планування доходів підприємств туризму. Поняття витрат та собівартості послуг підприємств туризму, їх склад та структура. Класифікація витрат, що відносяться на собівартість послуг у підприємствах туризму. Аналіз поточних витрат туристичних підприємств.

Сутність і структура виробничої програми туристичного підприємства. Порядок і методика економічного аналізу обсягу реалізації туристичного продукту в підприємствах туризму. Методика розробки виробничої програми в туристичних підприємствах на плановий період. Економічні основи ціноутворення в туризмі. Принципи та фактори ціноутворення в туризмі. Методика та методи ціноутворення на туристичному підприємстві. Структура ціни на туристичний продукт. Цінова політика туристичних підприємств. Механізм регулювання цін. Прибуток як економічна категорія та узагальнюючий показник економічної ефективності господарської діяльності підприємств туристичної сфери. Класифікація прибутку підприємства. Показники прибутку туристичного підприємства. Показники рентабельності туристичного підприємства. Рентабельність виручки. Рентабельність витрат. Рентабельність використання трудових ресурсів. Рентабельність оборотних активів. Рентабельність капіталу. Фінансова звітність та її значення. Аналіз платоспроможності та фінансової стійкості туристичного підприємства. Сутність фінансового планування. Мета та об'єкт фінансового планування. Фінансовий план. Основні види та етапи фінансового планування. Поняття і види інвестицій. Інвестиційна політика підприємств туристичної сфери. Поняття бізнес-плану інвестиційного проекту туристичних підприємств.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Аналіз діяльності підприємств туризму: навч. посібник / І.Б. Андrenко; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. – Харків: ХНУМГ, 2014. – 236 с.
2. Балацький Є. О., Дутченко О. М., Шамота Г.М. та ін. Економіка підприємства: навчальний посібник / Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банківської справи Національного банку України” – Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2014. – 154 с.
3. Віндюк А. В., Гурова Д. Д., О. М. Корнієнко. Рекреалогія та курортна справа: Навчальний посібник . Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2022. 268 с.
4. Величко В.В. Організація рекреаційних послуг. Навчальний посібник. Харків: Харківський національний університет міського господарства ім. О.М. Бекетова, 2013. 202 с
5. Галасюк С.С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності: навчальний посібник / С.С. Галасюк, С.Г. Нездоймінов. Київ : ЦУЛ, 2019. 178с.
6. Гой І. В. Підприємництво [текст] : навч. посіб. / І. В. Гой, Т. П. Смелянська – К. : «Центр навчальної літератури», 2019. 368 с.
7. Готельно-ресторанна справа. Навчально-методичне видання. Б.М. Андрушків, Л.Я. Малюта, Г.Й. Островська та ін. Тернопіль : ФОП Паляниця В.А., 2018. 268 с.
8. Грановська В.Г. Туризм і природно-рекреаційний потенціал:

словникдовідник / В.Г.Грановська, О.В.Морозов, В.М.Крикунов. Херсон: ОлдіПлюс, 2020. 108с.

9. Гурова Д.Д., Шморгуненко Є.О. Рекреаційна географія: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Запоріжжя, 2022. 110 с.

10. Державна туристична політика України. – [Електронний ресурс] – Режим доступу до сайту: <<http://pulib.if.ua/part/8541>>. [Посилання дійсне на 15.06.2021 р.]

11. ДСТУ 4281:2004. Заклади ресторанного господарства: Класифікація. Чинний від 2004-07-01. Вид. офіц.

12. ДСТУ 3862-99 "Громадське харчування. Терміни та визначення" (зі змінами) (Наказ Держстандарту України від 26.03.99 № 163).

13. Дядечко Л.П. Економіка туристичного бізнесу. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2014. – 224 с.

14. Журавльова С.М., Зайцева В.М., Каптюх Т.В. Технологія готельної справи : Навчальний посібник. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2022. 264 с.

15. Закон України «Про туризм» № 324/95-ВР від 15 вересня 1995 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>. (дата звернення: 14.08.2022).

16. Економіка та організація підприємницької діяльності : навч. посіб. / [Н. В. Сментина та ін.]; Одес. нац. екон. ун-т. Київ : Гуляєва В. М., 2019. 320 с.

17. Економічна ефективність туризму. – [Електронний ресурс] – Режим доступу до сайту: <<http://bukvar.su/fizkultura-i-sport/58985-Ekonomicheskaya-effektivnost-turizma.html>>. [Посилання дійсне на 15.06.2021 р.]

18. Економіка туристичного бізнесу. – [Електронний ресурс] – Режим доступу до сайту: <http://tourlib.net/books_ukr/dyadechko91.htm>. [Посилання дійсне на 15.06.2019 р.]

19. Кручек О.А. Основи туризмології: навчальний посібник/ О.А.Кручек, С.В.Соляник, С.І.Гордієнко. Херсон : Олді Плюс, 2020. 234с. URL: https://cardfile.ontu.edu.ua/bitstream/123456789/18350/3/Osnovy_turyzmolohiyi.pdf . (дата звернення: 14.08.2022).

20. Кукліна Т.С., Сердюк О.М., Ткач В.О., Камушков О.С. Технологія ресторанної справи: навчальний посібник. – Запоріжжя: Просвіта, 2011. – 132 с.

21. Кукліна Т.С., Прусс В.Л., Каптюх Т.В. Ресторанна справа: технологія і організація обслуговування: навчальний посібник. – Запоріжжя: Просвіта, 2018. – 392 с.

22. Ковешніков В.С., Матвієнко А.Т., Разметова А.Г. Організація готельноресторанного господарства: навчальний посібник. Видавництво Кондор. 2018. 546 с.

23. Костащук В.І. Економіка і ціноутворення в галузі туризму: навч. посібник / В.І. Костащук. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2012. – 140 с.

24. Левицька І.В., Климчук А.О., Басюк Д.І., Тарасюк Г.М., Москвічова О.С. Економіка туризму: навчальний посібник. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2020. 488 с.

25. Литвиненко Т.Є. Організація виробництва у громадському харчуванні: Опорний конспект лекцій / Т.Є. Литвиненко. – К.: КНТЕУ, 2014. – 235 с.

26. Мальська М. П., Гаталяк О. М., Ганич Н. М. Ресторанна справа: технологія та організація обслуговування туристів (теорія та практика) : підручник. Київ : ЦУЛ, 2018. 304 с.
27. Мальська М.П. Економіка туризму. Теорія та практика: підручник /М.П.Мальська. Київ : ЦУЛ, 2019. 344с.
28. Мацука В.М. Управління потенціалом підприємств туристичного і готельного бізнесу : конспект лекцій для студентів спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» спеціалізації «Менеджмент у туризмі і готельному господарстві» усіх форм навчання. Маріуполь: МДУ, 2016. 254 с.
29. Международный туризм. – [Електронний ресурс] – Режим доступу до сайту: <http://lrcei.lviv.ua/Mezhdunarodnyi_turizm/>. [Посилання дійсне на 15.06.2021 р.].
30. Менеджмент туризму : Навчальний посібник. / Т.В. Шелеметьєва, С.В. Гресь-Євреїнова. – Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2022. 216 с.
31. Національна економіка: Розділ 5. Мале підприємництво та важелі його регулювання в Україні. Підручник / За ред. П.В.Круша. К.: Каравела; 2018. 536 с.
32. Нечаюк, Л. І. Готельно-ресторанний бізнес: менеджмент : навч. посібни. 3-тє вид. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 343с.
33. Організація і технологія надання послуг гостинності : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 488 с.
34. Організація готельно-ресторанної справи : навч. посіб. За заг. ред. д.е.н., проф. В. Я. Брича. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. 484 с.
35. Основи економіки міжнародного туризму. – [Електронний ресурс] – Режим доступу до сайту: <http://pidruchniki.ws/13820328/turizm/osnovi_ekonomiki_mizhnarodnogo_turizmu>. [Посилання дійсне на 15.06.2021 р.]
36. Основи підприємництва : Підручник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.]; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. Ж.: ЖДТУ, 2019. 492 с.
37. Особливості інноваційних процесів в туристичній індустрії. – [Електронний ресурс] – Режим доступу до сайту: <http://www.rusnauka.com/15_NPN_2009/Economics/46418.doc.htm>. [Посилання дійсне на 15.06.2021 р.]
38. Передреалізаційні процеси в туризмі. – [Електронний ресурс] – Режим доступу до сайту: <<http://library.if.ua/book/38/2548.html>>. [Посилання дійсне на 15.06.2021 р.]
39. Перелік національних стандартів сфери туризму. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/MoreDetails?lang=uk-UA&id=ecfd6c5a-1760-4d8d-a931-3a63f64e2310&title=GaluzeviStandarti> (дата звернення: 14.08.2022).
40. Підприємництво [Текст] : підручник /[С. В. Панченко, В. Л. Дикань, О. В. Шраменко та ін.]. – Харків : УкрДУЗТ, 2018. Ч. 1. Теоретичні основи організації підприємницької діяльності. 241 с.
41. Полчанінова І. Л., Поколадна М. М. Рекреаційні комплекси світу : навч. посіб. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 107 с.
42. Ризики та економічна безпека туристичних фірм : Навчальний

посібник. / Д.Ю. Мамотенко, А.П. Безхлібна, С.В. Гресь-Євреїнова – Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2022. 244 с.

43. Світлична В. Ю., Александрова С. А. Економіка туризму : підручник. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. 167 с.

44. Скрипник Н. Я., Сердюк А. М. Рекреаційна географія. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 296 с.

45. Технологія туристичної діяльності : лабораторний практикум / укл. Т.Д. Скутар. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2020. 64 с.

46. Чепурда Л.М., Танько К.М., Куракін О.Б. Організація готельного господарства: теорія і практика. – Навчальний посібник: Видавництво ЧДТУ., 2015. 433 с.

47. Чир Н. В. Рекреаційна географія : навч-метод. посіб. Мукачево : вид-во Дишкант С.Я., 2019. 156 с.

48. HoReCa : навч. посіб. : у 3 т. Т. 2. Ресторани / [А.А. Мазаракі, С.Л. Шаповал, С.В. Мельниченко та ін.] ; за ред. А.А. Мазаракі. Київ : Київ. нац. торг.-екон. унт, 2017. 312 с.

Затверджено на засіданні
фахової атестаційної комісії
з проведення вступного іспиту
зі спеціальності ІЗ «Туризм та
рекреація», для вступників ОНС
доктор філософії
«28» березня 2025 р.

Голова комісії

Валентина ЗАЙЦЕВА